

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

An illustration of a diverse group of people, seen from above, holding hands in a large circle. They are wearing various colorful, patterned sweaters. The background is a solid orange color.

Onze Vader die
in de hemel zijt

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2
3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Voor de privacyverklaring van de zusters augustinessen verwijzen we u naar:
www.zustersaugustinessen.nl/privacyverklaring

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtengoed van onze gemeenschap.

Hoofd- en eindredactie:

Hoofdredactie: Marie Madeleine Maas
Eindredactie: Emma van der Sloot

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

Opmaak en druk: De Toekomst Hilversum

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Rachelle van Andel, Erik Borgman, Anne Nij Bijvank, Nikki Mousset, Suraya Somers, Lieke Weima

Aan dit nummer werkten mee: Marije Anker, Anja den Bok, Marie Hansen-Couturier, Erik Galle, Jaap Meeuwssen, Ingrid van Neer-Bruggink, Mariella Oberndorff, Helene Timmers, Gerben Zweers

Beeld: Anja den Bok (p.24), Dang van Hop (p.16), Roelant Meijer (p.10,11,23), Arianne Ramaker (p.22), Nazrina Rodjan (p.9), Shutterstock (Cover, p.2,6), Markus Spiske (p.5), Dick Vos (p.14), Esther Zijlstra (p.15)

Vriend worden en dit blad ontvangen?

Stad Gods verschijnt vijf maal per jaar, in een oplage van 7.000 per editie.
Vrienden van de zusters augustinessen die ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar, ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer', straat + huisnummer, postcode en plaats.

Onze

Het Onzevader is het bekendste christelijke gebed. Het is in talloze talen vertaald en wordt overal ter wereld gebeden. Volgens de evangelies heeft Jezus het zelf aan zijn leerlingen geleerd. In deze jaargang van Stad Gods besteden wij in elk nummer aandacht aan een woord uit dit gebed.

In dit nummer staat het woord onze centraal. 'Onze Vader'. Jezus zegt in het evangelie: 'Jullie hebben maar één Vader en jullie zijn allemaal broeders en zusters' (Mt. 23,7-8). Wat heeft onze onderlinge verbondenheid als mensen met God te maken?

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw **naam** worde geheilgd.
Uw koninkrijk kome.
Uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks **brood**.
En **vergeef** ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van **de boze**.
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank

Inspirerende fietstocht

Afgelopen zomer kwam een aanvraag binnen van de EO: 'We organiseren op 18 augustus een fietstocht voor lezers. Kunnen we bij jullie starten en iets horen over jullie klooster en gastenverblijf? Er komen ongeveer 120 mensen.' Dat wilden we natuurlijk wel! Ondanks dat het merendeel van de mensen te oud was voor verblijf in Casella, is het toch mooi dat zij ons leren kennen. Maria klom op een bank om iedereen toe te spreken. Ze vertelde over Casella en gaf aan dat iedereen, jong én oud, gebruik mocht maken van het stiltehuisje en het labirint. Flyers werden uitgedeeld en natuurlijk ook de Stad Gods! Het was een mooi moment van verbinding en een inspirerend begin van de fietstocht. (MM)

Feest in het klooster

Een saai leventje in ons klooster? Ik kan u vertellen dat het erg meevalt. De afgelopen maanden stonden bol van de feesten. Een zuster in ons klooster in Utrecht werd 100 jaar, we vierden het 50-jarig professiefeest van 3 zusters, het 60-jarig professiefeest van 4 zusters en het 65-jarig professiefeest van 2 zusters. En dan nog het feest van de H. Augustinus. Het kon niet op! Al onze feesten begonnen met een mooie viering in de kapel, want zonder een goed contact met 'boven' om te danken voor al Zijn gaven, zijn we nergens! Daarnaast was er veel ruimte voor gezelligheid. Muziekvereniging de Bazuin, waar wij al jarenlang goed contact mee hebben, kwam bij ons langs om een serenade aan de 100-jarige te brengen. Het waren mooie dagen, waarin de saamhorigheid en het besef dat we één familie zijn, groot was. (ANB)

Foto: Markus Spiske

Utrecht studentenstad

Begin september loopt een van de zusters te wandelen door de stad. Ze komt bij een groep studenten die pal naast een omgevallen vuilnisbak staat. Naast de vuilnisbak ligt enorme troep. zr. Nicole kijkt er naar en een van de jongelui zegt: 'Wij hebben het niet gedaan hoor!' zr. Nicole: 'Nee, dat begrijp ik, maar weet je wat geweldig zou zijn? Als jullie dat met elkaar zouden opruimen! Ik heb mijn hele leven rommel van anderen opgeruimd. Nu ben ik 87 en kan het niet meer'. De groep bekeek de puinhoop met aandacht totdat een meisje zei: 'Dat doen we, wij ruimen het op.' Binnen de kortste keren was de klus geklaard. De jeugd van tegenwoordig! Wij bidden voor hen dat ze hun plek vinden in het leven en straks kunnen terugkijken op prachtige jaren in een schoon Utrecht. (ANB)

Marie Louise Hebrard

Bagneux Frankrijk 23 januari 1932

De Bilt 1 augustus 2022

Zuster Marie Louise Hebrard was de middelste van dertien kinderen. Ze groeide op in Frankrijk, dicht bij Parijs, waar haar vader een grote tuinderij had. Na haar studie en een jaar op een kantoor vroeg ze zich af: 'Wil ik zo leven? Word ik hier gelukkig van?' Via een Augustijn leerde ze Augustinus kennen en de Augustinessen. Na een kennismaking in Utrecht, liet ze haar geliefde Frankrijk achter zich en begon ze een Augustijns avontuur. Al die tijd is Augustinus haar blijven boeien. Voor het getijdengebed heeft ze hele series Augustinus vertaald uit het Frans. Google translate bestond nog niet! Ook voor dit blad Stad Gods heeft zij jarenlang teksten vertaald en becommentarieerd. Theologie boeide haar dusdanig, dat zij dit op latere leeftijd is gaan studeren. Onder andere Erik Borgman was haar docent. Door haar is hij bij ons blad betrokken geraakt. De laatste jaren waren voor haar niet gemakkelijk en een verzorgingshuis was nodig. Eerst Someren waar Marie Louise nog kon boetseren en later De Bilt. Ze zei steeds: 'Vraag me niets, ik weet het niet meer. Alleen dit: God is goed.' Mag zij bij die goede God rust gevonden hebben. Wij moeten haar missen maar zijn ook dankbaar voor de mens die ze was!

Allemaal zusters en broeders

Erik Borgman

In een rooms-katholieke eucharistieviering kan de voorganger het bidden van het Onzevader met verschillende formules introduceren. Een introductie luidt: 'Aangespoord door een gebod van de Heer en door zijn goddelijk woord onderricht, durven wij zeggen', en dan klinkt het: 'Onze Vader, die in de hemel zijt, ...' De toon is nogal plechtstatig, maar de tekst is wel informatief. Jezus heeft het bidden van het Onzevader inderdaad geboden. 'Jullie moeten zo bidden', zegt Hij volgens het Matteüsevangelie (6,9) tegen zijn leerlingen. Hij heeft hen de tekst geleerd en via hen heeft zijn woord ons onderwezen. Maar vooral: het Onzevader is inderdaad een gedurfd gebed. Je moet het durven bidden. Want als God onze Vader is, dan betekent dat dat we allemaal elkaars zussen en broers zijn.

Erfgenamen

'Vader' was in de wereld waarin Jezus leefde een titel die autoriteit gaf. 'Noem niemand van jullie op aarde vader', vermaant Jezus zijn leerlingen, 'want één is jullie Vader, die in de hemel' (Matteüs 23,9). Wij zijn allemaal ondergeschikten, maar niet van elkaar. We zijn allemaal ondergeschikt aan God en daarin gelijk.

Het Onzevader is een gedurfd gebed. Je moet het durven bidden

Wie het Onzevader bidt, verklaart degene waarop hij of zij misschien spontaan neerkijkt van gelijke rang. Wij zijn niet beter dan zwervers of daklozen. Maar we spreken ook uit dat wij gelijk zijn aan degenen tegen wie we misschien opkijken. We zijn niet de minderen van koningen en helden. Paulus benadrukt de andere kant van dezelfde medaille. Als God onze Vader is, zoals Jezus leert Hem aan te spreken, dan zijn wij godenkinderen en daarmee toekomstige goden. Paulus zegt het niet precies zo, maar hij komt er dicht bij. Als wij God aanspreken met Vader, zo schrijft hij, dan zijn wij als kinderen 'ook erfgenamen, en wel erfgenamen van God tezamen met Christus' (Romeinen 8,16). Zoals Jezus volgens het evangelie door God in de hemel wordt opgenomen (Handelingen 1,9), zo geldt dat ook voor ons. Het is onze bestemming 'als goden' te worden, zoals de Psalm zegt (vgl. Psalm 82,6).

Bijna goden

Het christendom wordt nogal eens verweten dat het mensen klein zou houden. God Vader noemen zou ertoe leiden dat wij onszelf zien als onmondige kinderen, zoals God herder noemen ons tot makke schapen zou maken. Terwijl Jezus schapen blijkbaar vooral associeert met onverschrokkenheid: 'Ik zend jullie als schapen tussen wolven, zegt Hij tegen zijn leerlingen (Matteüs 10,16). Zo is kind zijn bijna koning zijn en bijna God. Alles is aan onze voeten neergelegd: 'schapen, geiten, al het vee, en ook de dieren van het veld, de vogels aan de hemel, de vissen in de zee en alles wat trekt over de wegen der zeeën' (Psalm 8, 8-9). Gezien de toestand waarin dit de aarde gebracht heeft, kun je je afvragen of het christendom de mens niet veeleer te hoog aanslaat.

Franciscus van Assisi roept in zijn Zonnelied zon en maan, wind en water, vuur en aarde uit tot zijn zusters en broeders. Hiermee verkondigt hij dat zij in zekere zin gelijkwaardig zijn aan ons, mensen. Net als ons heeft God hen geschapen, net als wij zijn zij afhankelijk van de blijvende zorg van God en van elkaar. Daarom horen wij thuis onder

Het is onze bestemming 'als goden' te worden

hen en vormt de schepping één grote familie, of, zoals paus Franciscus het in 2015 schreef in zijn encycliek *Laudato si'*, een gemeenschappelijk huishouden. Dan betekent als God zijn dat we voor elkaar opkomen, niet dat wij zoveel mogelijk gebruik maken van elkaar. Dan valt te hopen dat de dingen, de planten en de dieren op hun manier het Onzevader bidden en ons zien als met hen erfgenamen van God.

In het Bijbelboek Openbaring (21,1) ziet de visionair Johannes 'een nieuwe hemel en een nieuwe aarde', verlicht door God zelf. In dat licht verschijnen alle schepselen als erfgenamen van God. Onze Vader.

Erik Borgman is lekenDominicaan en hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste medewerker van Stad Gods.

Augustinus

Onze

'Allemaal, zonder onderscheid, zeggen we "Onze Vader". De keizer zegt het, maar ook de bedelaar. Samen zeggen we: "Onze Vader die in de hemel zijt". We moeten dus beseffen dat we elkaars broeders en zusters zijn, omdat we één Vader hebben. Onder deze Vader zijn wij allen broeders en zusters, of we nu bevelen of gehoorzamen, hoog of laag zijn, rijk of arm. Alle gelovige christenen hebben op aarde een eigen vader, maar iedereen roept de ene Vader aan die in de hemel is.'

Onderweg

Briefwisseling tussen
Mariella en Helene

Ha Helene,

Gloedvolle momenten van hoop, zijn ze er nog? Waar is het vuur om ergens echt voor te gaan. Waar je iets ervaart van compassie, van vrede... De mensen moeten zich in deze tijden toch ergens aan op kunnen trekken! Geen gebalde vuisten die we zo vaak zien, maar elkaar open een hand kunnen reiken. Het klinkt misschien wat zwaar, maar het houdt me wel bezig. Het woord verbinding speelt dan door mijn hoofd. Niet het ieder voor zich, maar het samen!

Als ik kijk naar onze gasten, worden mijn zorgen over verbinding gerelativeerd. Iedere keer weer verbaast het me dat juist deze jonge mensen een verbinding aangaan. Al weten ze dat niet als ze aankomen, maar ze ervaren het zodra ze een dag bij ons zijn. Er is een verlangen dat hen hierheen gebracht heeft, ofschoon iedereen daar andere woorden aan zal geven. Een kleine gemeenschap ontstaat waarin ze met elkaar delen.

‘Verlangen bidt altijd’, een uitspraak van Augustinus die in onze bidruimte op het raam staat geschreven. En voor dit bidden zijn echt niet altijd woorden nodig! Er kan in de stilte iets ervaren worden, maar het kunnen ook biddende woorden zijn die je

Voor bidden zijn niet altijd woorden nodig. In de stilte kan iets ervaren worden, maar het kunnen ook biddende woorden zijn die je echt raken

echt raken. Dat overkomt mij als we tijdens de viering het Onzevader uitspreken. Voor mij is dat delen van de gasten hier terug te vinden. We vragen iedereen om – zover het gekend is – het Onzevader te bidden zoals ieder het zelf gewend is om te bidden. Ook in eigen taal, zoals van de week het Eritrees klonk! Een intens moment van samenzijn. Vertrouwd voor eenieder, respectvol wachtend als de zinnen niet synchroon lopen én het is gericht tot; Onze Vader!

Zo’n moment is voor mij een gloedvol moment van hoop. Daar word je warm van! Herken jij je daarin? Ik ben benieuwd waar jij hoop uit put. Heeft dat ook iets met samen te maken?

Mariella

Mariella Oberndorff is algemeen overste van de zusters Augustinessen van Sint Monica. Ze woont in klooster Casella.

Ha Mariella,

Het is wel even wennen dat ik nu mag reageren op jouw vraag. En wat breng je veel dingen samen! Ik weet bijna niet waar ik moet beginnen met mijn antwoord. Samen bidden, over grenzen heen, is een baken van hoop, ja. Ik vind het een heel mooi voorbeeld dat je noemt, van samen het Onzevader bidden, ieder op haar eigen manier en in haar eigen taal. Verschillend en toch verbonden. Allemaal bidden we tot Onze Vader (en wat mij betreft ook Onze Moeder).

Tijdens het hooiseizoen zag ik boven de vers gemaaide velden de roofvogels bidden. En even stelde ik me voor dat ook zij hun gebed begonnen met Onze Vader ... Niet alleen de mensen, de dieren, de hele schepping bidt mee. Het samen bidden is een baken van hoop. Dat ben ik met je eens. Toch komt hoop voor mij pas echt tot leven waar mensen vervolgens samen in actie komen om de wereld een stukje mooier te maken. Voor mij gaat bidden niet zonder handelen. En deze actie die volgt op het bidden is gefundeerd in compassie: oog voor het lijden van de ander, van de schepping en van daaruit op zoek gaan naar verandering. Het is handelen dat zich richt op hoe het wél zou

Hoop komt voor mij pas echt tot leven waar mensen samen in actie komen om de wereld mooier te maken

moeten en zich daarvoor inzet. Dat kijkt naar wat nodig is. Wat ik heel hoopvol vind is dat er veel gemeenschappen zijn die zich hiervoor inzetten. Een mooi voorbeeld waar samen bidden en in actie komen samengaan vind ik de Christian Climate Action, die gewelddoos opkomt voor klimaatrechtvaardigheid. Een moeilijk woord dat twee dingen betekent. Allereerst rechtvaardigheid voor de schepping, de dieren en natuur die te lijden hebben onder de mensen. Daarnaast ook rechtvaardigheid voor de allerarmsten omdat zij het meest last hebben van de klimaatcrisis. Ik ben hier echt heel enthousiast over. Een baken van hoop!

Liefs, Helene

Helene Timmers is als geassocieerd lid met Casella verbonden. Ze is geestelijk verzorger en woont met haar partner in Utrecht.

Het Onzevader: Anders kijken naar vertrouwde woorden

Erik Galle

*'Doorzichtigheid' uit:
Alles wat blijft verandert*

Onlangs zag ik een interview met de vorig jaar overleden Etel Adnan. Zij was een Libanees-Amerikaanse dichteres, essayiste, die pas op latere leeftijd begon te schilderen. Ze schildert met felle kleuren die haast van het doek afspringen. Het interview vond plaats in haar woonplaats in Californië. Zij kijkt altijd op eenzelfde berg uit. Ze houdt van die berg. 'Sommige mensen hebben andere mensen nodig', zegt ze, 'ik heb die berg nodig. Die is er elke dag. Hij is nooit dezelfde. Een wolk die voor de zon schuift, is genoeg om de berg van aanzicht te doen veranderen.' Als haar gevraagd wordt naar haar late roeping om te beginnen met schilderen, heeft ze het over het

haast onvermijdelijke duwen vanbinnen, dat iets naar buiten wil. Je ziet aan haar gelaat hoezeer ze het meent, ze kon bijna niet anders dan worden wie ze geworden is. De kunstenares zat in haar tot ze die geboren liet worden. Na het interview bleef ik achter met de nieuwe gedachte dat een berg veranderlijk is. Anders kijken naar hetzelfde: welk een mooie sleutel is om verandering in beeld te brengen. Iets statisch – want dat is waar ik bij een berg aan denk – iets dat ik denk te kennen, is fundamenteel veranderlijk als ik er anders naar kijk.

Als ik naar het Onzevader kijk, dan is er het gevaar om te denken dat ik dit zo

vertrouwde gebed ken. Het staat voor me als een berg. Ik ken het uit het hoofd. Maar ken ik het wel echt? Laat ik me wel verrassen door wat ik ken, kan ik er nog anders naar kijken? Het eerste woord, 'onze'; ik spreek het onnadenkend uit.

Het woord 'onze' is de sleutel tot de rest van het gebed

Het is voorbij voor ik het weet. Er echt bij stilstaan doe ik zelden. Eigenlijk heel jammer. Want het woord 'onze' is cruciaal in dit aloude gebed. Het is de sleutel tot de rest van het gebed. Zonder die sleutel geraak ik nooit aan de binnenkant van het Onzevader. Ik blijf een buitenstaander die een tekst zegt, maar niet de verandering aangaat die het gebed in zich draagt. Als ik het sleutelwoord 'onze' ernstig neem, dan betreed ik een ruimte die oneindig groot is. Ik word er stil van. Ik ben niet alleen. Het is niet alleen dat de Vader, als tweede woord van ons gebed, er aanwezig is. Neen, er bevindt zich ook een ontelbare grote gemeenschap van broeders en zusters. Dit voelt vreemd. Ik dacht te gaan bidden, een soort alleenspraak met God... Niets daarvan. God ontmoeten zonder broeders en zusters, het is een illusie. God laat me nooit tot Hem toe zonder gezelschap van velen. Deze ruimte die er ontstaat, ik ben er eigenlijk niet goed van.

Was het dat, dat in me duwde al die tijd? Iets dat van binnen naar buiten wilde? Een andere kijk op mezelf? De kracht tot verandering die het Onzevader in zich draagt, bevindt zich in één woord: 'onze'. Het werkt als een stok tussen de deur als ik mezelf zit te zoeken, als ik God isoleer van mensen. Als ik het eerste woord van het Onzevader niet serieus neem, dan sluit ik mezelf uit om werkelijk mens te worden naar Gods beeld. Als ik het omhels, dan treedt de mens die in me verborgen zat naar buiten: verbondenheid met velen is dan mijn naam. Het doet me denken aan Etel Adnan: haar gelaat zei me: laat het maar gebeuren, wat vanbinnen duwt, laat die mens er maar uitkomen. Plots denk ik: dank je, Etel, je bent mijn zuster, en ik wist dat niet

Erik Galle (1963) is priester, psychotherapeut en auteur. In zijn boeken zoekt hij naar nieuwe wegen om God anders te zien en als mens volop te groeien. Hij werkt als redacteur bij Uitgeverij Halewijn. Meer info www.erikgalle.be

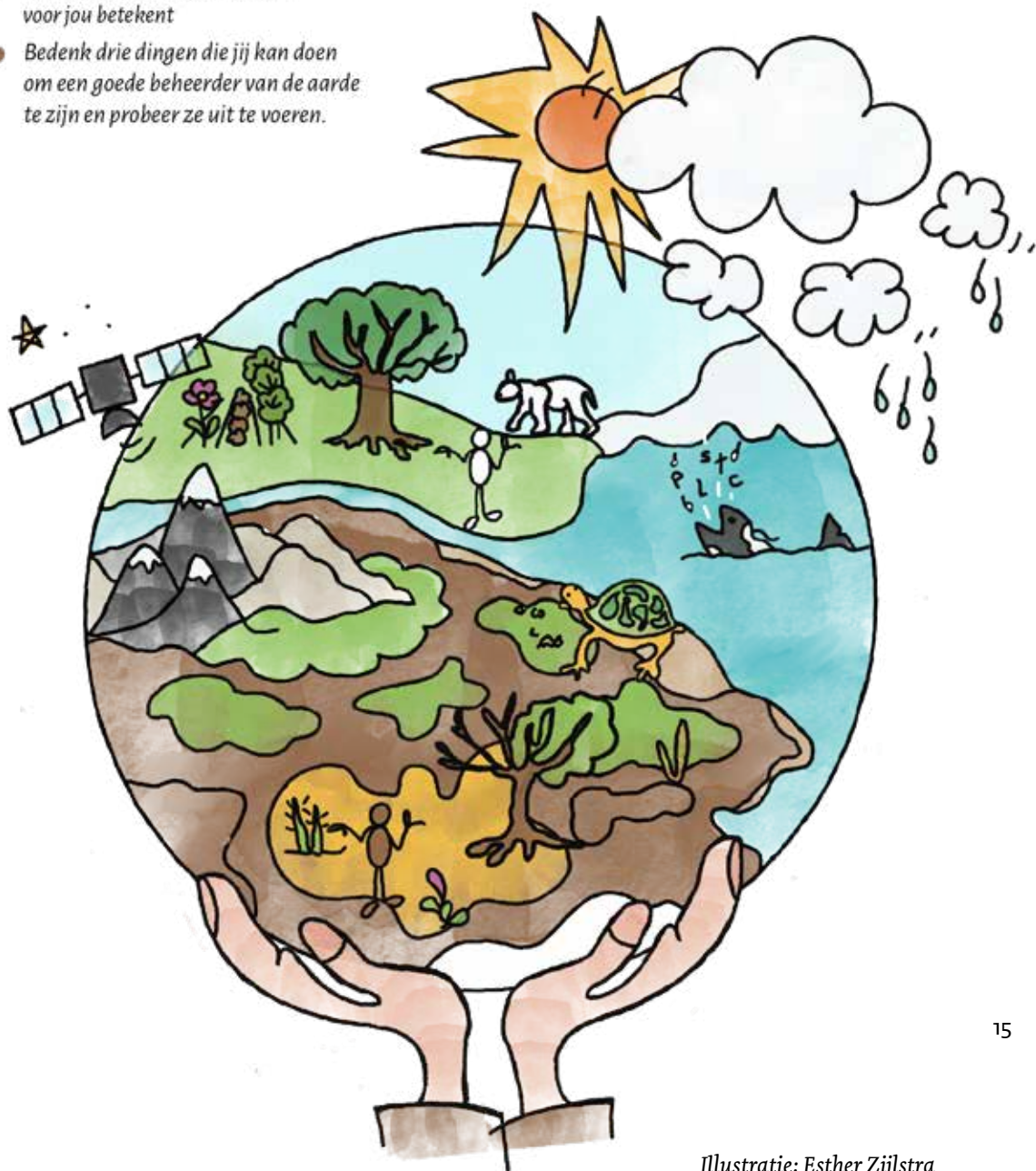
Tussen preekstoel en barricaden

James vertelt hoe hij tijdens orkaan Ida ieder uur de emmers op zolder moest legen, zo veel water kwam er door het dak. En ondertussen drong tot hem door hoe idioot het is dat op een paar kilometer van zijn huis enorme aardgasterminals de wereld ongestoord kunnen blijven voorzien van nieuwe CO₂-bommen. Door klimaatverandering worden de orkanen in Louisiana (VS) steeds heftiger. Gelukkig heeft tot nu toe zijn dak het steeds weer doorstaan. Ik spreek James via Zoom voor een interview. En ook al is hij niet meer dan een hoofdje op een scherm, ik kan de gebeurtenissen die hij beschrijft zo voor me zien. Ontmoetingen als deze drukken me met de neus op de feiten. Ze inspireren me ook: James voert actie tegen het bedrijf dat de gasindustrie rond zijn stad wil uitbreiden. Ondertussen werk ik hier in Nederland mee aan een campagne om de ING-bank te laten stoppen met het financieren van de fossiele industrie, onder andere dit bedrijf. We kennen elkaar niet en we wonen duizenden kilometers van elkaar vandaan, maar we staan toch samen in de strijd. Het is een enorm krachtig gevoel. Maar er is ook iets anders. Iets dat ik lastig vind om toe te geven. Ik merk dat ik het nog altijd makkelijker vind om me te verplaatsen in James dan in die man uit Pakistan en die vrouw uit Mozambique, die ik ook online ontmoette. Dat zal met huidskleur te maken hebben, met cultuur – hoe graag ik ook wil dat dat niet zo is. En ook met schuldgevoel. Hun vingers wijzen, terecht, naar ons. James en ik zijn inwoners van westerse landen, waar het overgrote deel van de klimaatcrisis veroorzaakt is. Zonder die ongelijkheden eerst te erkennen kan er geen echt 'samen' zijn.

Doe

Iets kleins, iets praktisch, om zelf te doen.

- Lees Genesis 1, 26-29
- Vraag je zelf af wat de opdracht voor jou betekent
- Bedenk drie dingen die jij kan doen om een goede beheerder van de aarde te zijn en probeer ze uit te voeren.

In gesprek met Gerben Zweers

Nikki Mousset en Suraya Somers

Foto: Dang Van Hop

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek dat zelfs een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Gerben Zweers. 52 jaar geleden geboren in Wehl (Doetinchem). Inmiddels 23 jaar priester en ingetreden bij de Augustijnen. Kent de zusters Augustinessen van Sint Monica al sinds zijn studententijd. Ging destijds in alle vroegte op zijn fiets naar de Waterstraat in Utrecht voor de ochtendmis. Vier jaar geleden opnieuw (hij was in de jaren 90 ook vier jaar lid van de orde) toegetreden tot de Augustijnen in Leuven. Auteur van twee boeken. Ziet zichzelf niet als wetenschapper maar probeert dat wat Augustinus dacht en schreef te vertalen naar het nu en hoe dat toe te passen is in ons dagelijks leven.

Citaat 1: Onder deze Vader zijn wij allemaal broeders en zusters, of we nu bevelen of gehoorzamen, hoog zijn of laag, rijk of arm.

‘Dan komen we gelijk bij de vraag: Wie is dat ‘onze’ in het Onzevader? Het kan heel inclusief zijn; wij als wereldburgers en onze aarde. Waar iedereen van mag genieten en waar iedereen verantwoordelijkheid voor draagt. Maar ‘onze’ kan ook heel exclusief zijn. Wij, die elkaar kennen, een exclusief groepje. Zien we God als God voor de hele wereldgemeenschap en zijn wij als gelovigen één of zien we God exclusief en is ons geloof beter dan dat van een ander? Zonder meteen het antwoord te geven is dat wel de vraag.

Voor mij is het heel belangrijk om te beseffen dat ik deel uitmaak van een groter geheel en daar verantwoordelijkheid voor draag. Zowel inclusief als exclusief. Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen (klooster)gemeenschap en tegelijkertijd ben ik verantwoordelijk voor de wereld waar ik deel van uitmaak. Ik denk na over het milieu en hoe om te gaan met deze aarde.’

Ik heb zelf ook ervaren dat het bidden van het Onzevader echt verbindt

Citaat 2: Jezus heeft ons het Onzevader geleerd, het is zijn enige gebed... Hetzelfde voor allen.

‘Het Onzevader verbindt ons over grenzen van kerken heen. Ik moet denken aan uitspraken van Augustinus. Hij had in zijn tijd als bisschop in Hippo (Noord-Afrika) te maken met een enorme kerkscheuring waarbij een schisma had plaatsgevonden binnen de kerk. Tegenstanders van Augustinus, de zogenaamde Donatisten, hadden meer kerkleden dan de katholieken. Maar Augustinus benadrukte, ‘ondanks dat we verschillen van mening, kunnen we samen het Onzevader bidden.’

Ik heb zelf ook ervaren dat het bidden van het Onzevader, juist als je van verschillende kerken bent of zelfs een andere taal spreekt, echt verbindt. We weten allemaal wat de woorden betekenen en we bidden met elkaar tot die ene Vader.’

Citaat 3: Laten wij één van hart zijn. Laten wij onze harten verenigen, dat wij maar één hart hebben.

‘In een gemeenschap of in de kerk is niet iedereen het altijd met elkaar eens. Bidden voor mensen met wie je geen goede verhouding hebt, of voor wereldleiders waar je het niet snel eens mee zal zijn, verzacht de emotie. Jezus zei het ook: “Bid voor wie jullie vervolgen”. Dat is ook met bidden in je eigen gemeenschap. Ook al is in gesprek met elkaar gaan nog ingewikkeld, we kunnen wel samen bidden. Dit kunnen wij samen doen. Met elkaar bidden en voor elkaar bidden is als een gemeenschappelijke taal, een gereedschap dat je in moeilijke tijden kunt gebruiken. Door de ontkerkelijking hebben veel mensen die tool niet meer voorhanden. Daardoor is hun onmacht zichtbaar en is de afstand tot elkaar alleen maar groter geworden. Het Onzevader samen hardop bidden is iets wat altijd kan en ons christenen verbindt.’

Citaat 4: Degene tot wie wij aldus spreken, beveelt ons in eensgezindheid te leven.

‘Eenheid en eensgezindheid betekent niet dat je het allemaal met elkaar eens moet zijn, maar dat ieder, met zijn eigen

gaven en talenten, wel met de neus dezelfde kant op staat. We vergeten weleens dat we op weg zijn naar God. Het hier zijn op deze wereld is niet doelloos. Augustinus zegt het ook, 'we zijn onderweg', maar dat betekent niet zonder doel. Ga je op bedevaart, dan is er iets dat je op weg doet gaan, een reden van je vertrek. Misschien kies je halverwege een andere weg, of kom je onverwachte dingen tegen die je je route doet heroverwegen. Zolang je doel helder is, blijf je in beweging.

Waar naartoe ben je op weg? Wat is jouw doel? Dat bepaalt uiteindelijk de weg die je gaat.

Het verbindt de (kerk)gemeenschap om samen op weg te zijn naar God. Maar als je dat doel uit het oog verliest, wat betekent die eensgezindheid dan nog? Als er iets heel ergs gebeurt zijn we vaak ineens eensgezind. Dat is meestal van korte duur totdat de verschillen en tegenstellingen weer groter zijn dan het gezamenlijke gevoel. Het Onzevader helpt mij om dat doel voor ogen te houden. We bidden samen en zijn zo samen op weg naar God. Het houdt ons

Met elkaar bidden en voor elkaar bidden is als een gemeenschappelijk taal, een gereedschap dat je in moeilijke tijden kunt gebruiken

ook het visioen van het rijk der hemelen helder voor ogen. Het drukt een wens uit en daar zul je jezelf actief aan moeten blijven herinneren. Het Onzevader helpt mij daar echt bij.

Wat ik nog zou willen meegeven aan de jongere generatie:
Wees niet bang voor de onbegrijpelijke taal van de kerk. Durf te leven met de dingen die je niet kunt begrijpen, het mysterie.'

Ruimte die spreekt

Marie Madeleine Maas

La messe qui prends son temps

Iedere zondagavond is er in de Ignatius kerk te Parijs

‘De mis die tijd kost’.

Normaal gesproken niet ‘n uitnodiging waar je graag op in gaat. De mis, of eucharistieviering is speciaal voor studenten en jonge professionals tussen de 18-35 jaar.

In 2018 is de kerk gerenoveerd en aangepast voor verschillende soorten vieringen. Het middenschip is iets hoger dan de ruimte waar de stoelen in het rond omheen staan. De zijkapellen hebben hun eigen sfeer behouden maar het ziet er mooi, fris en ingetogen uit.

Na de lezing en een kort commentaar trekken de jongeren zich terug in groepjes in de zijkapellen. Daar kunnen ze 20 minuten in stilte verblijven of in kleine groepen met elkaar in gesprek gaan. De viering is uitnodigend, je bent er geen toehoorder maar deelnemer. Deze kerk is een plek om even of langer te blijven. Er is een sfeer van vrede, stilte en inspiratie.

Veel jongeren waarderen het om het persoonlijk bidden en het samen bidden. Misschien ervaren ze dat het geen tijd kost, maar geeft.

Marie Madeleine Maas is augustines van Sint Monica en woont in klooster Casella.

Ze laat zich graag inspireren door bijzondere kerkruimtes.

Ondersteun Villa Vrede

door Jaap Meeuwsen

Villa Vrede is een inloop- en activiteitscentrum in Utrecht voor mensen zonder verblijfspapieren. Per jaar ontvangen we zo'n 100 nieuwe bezoekers. Eén van de bezoekers is Jeffrey.

Hij komt uit het noorden van Nigeria, waar veel geweld en misdaad is. Hij is mishandeld door een groep mannen uit een andere stam. Het asiel dat hij in Ter Apel heeft aangevraagd is afgewezen.

Wanneer hij in Villa Vrede komt, gaan we met hem naar het ziekenhuis en regelen we schone kleding en een bril. Via onze pastor krijgt hij plek in de noodopvang. Ook starten we een crowdfunding, zodat Jeffrey naar de beroepsopleiding kan. In Nigeria was hij timmerman en we willen graag dat hij zijn talenten hier ook kan inzetten.

Dat is wat wij doen bij Villa Vrede: we bieden passende hulp, zodat ieder mens niet 'onzichtbaar' blijft, maar als uniek mens gezien wordt!

Doneer aan Villa Vrede

Villa Vrede is een inloop- en activiteitscentrum in Utrecht voor mensen zonder verblijfspapieren, z.g. illegalen. In Nederland zijn duizenden mensen zonder papieren, die veelal een marginaal bestaan hebben. Villa Vrede is een veilige plek, waar ze zichzelf mogen zijn en een zinvolle dagbesteding krijgen. Wij geven Nederlandse les, cursussen en activiteiten. Per jaar ontvangen we zo'n 100 nieuwe bezoekers, uit 24 verschillende landen. Villa Vrede is 5 dagen in de week open.

***Maak uw gift over op:
NL76 INGB 0003824429
o.v.v. Villa Vrede***

Gevonden voorwerp

Marie Hansen-Couturier

De Zaaier

De Zaaier, geschilderd door frère Daniel van de Benedictijnen uit La Pierre qui Vire (FR), vind je in de gebedsruimte van Casella. Zuster Maria vertelt: 'De Zaaier is een mooi beeld bij het gastenverblijf voor jongeren in de vroegere boerderij. Voor ons is het ook een uitnodiging. Zaa maar zoals Jezus, met gulle hand. Ook als het niet overal op vruchtbare bodem komt. Ook als je niet weet of je zelf de oogst zult zien. Zaa maar! Of zoals een citaat dat we vonden in een Drents kerkje tijdens onze vakantie: 'Het is niet aan jou het werk te voltooien, maar je bent evenmin vrij ermee op te houden.' (Kabala)

Op de koffie met Marije Anker

Tekst en foto: Anja den Bok

‘Achtien jaar was ik toen ik in Frankrijk Taizé voor het eerst bezocht. De rust, de stilte, de samenhang, het sprak mij erg aan. Na mijn verhuizing naar Hilversum, zeven jaar geleden, zocht ik een kerk met diezelfde sfeer. Ik hoorde dat Casella iedere maand een Taizé-viering had. Nieuwsgierig ben ik gaan kijken. Ik rekende op een kerkgebouw maar vond iets zoveel intiemer. Verrast was ik door het mooie klooster, de hartelijke zusters en de rust die ik jaren geleden voor het eerst vond in Taizé. Sindsdien ben ik gebleven. En ik ben niet de enige.

Wat trekt mij zo? Samen zingen, dat vooral. Als voorzanger zing ik graag de melodie voor. Daarnaast helpen de klanken mij om mijn hoofd te legen en een half uur lang mij over te geven aan de stilte tussen de tonen. En zo kwam ik uiteindelijk in de Taizé-werkgroep, waarin ik samen met drie andere jongeren vieringen voorbereid, onder leiding van zuster Marie Madeleine. Al acht jaar met heel veel plezier. Dankbaar ben ik dat ik Taizé heb teruggevonden, hier in mijn woonplaats, gewoon om de hoek. Dit is mijn plek om thuis te komen.’

